

Informatienota voor de raad

Datum 2 juni 2020

Onderwerp	Beantwoording Artikel 45 over biodiversiteit en natuurbeleid in Zwolle
Versienummer	V2.0

Portefeuillehouder William Dogger

Informant W. de Jong
Afdeling Wijk en Beheermanagement / ZWWB
Telefoon
Email W.de.Jong@zwolle.nl
Bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De beantwoording van de gestelde vragen conform artikel 45 reglement van orde door de fracties van D66 en PvdA over biodiversiteit en natuurbeleid in Zwolle.

Datum

2 juni 2020

Inleiding

De fracties van D66 en PvdA hebben vragen gesteld conform artikel 45 reglement van orde over biodiversiteit en natuurbeleid in Zwolle. Hierbij beantwoorden wij deze vragen.

Kernboodschap

1. Hoe kijkt u naar de huidige kwaliteit van de biodiversiteit in Zwolle? En op welke gegevens en normen baseert u die kwaliteitsbeoordeling?

De huidige kwaliteit van de biodiversiteit in Zwolle zien wij vergeleken met vergelijkbare steden en gemeenten in Nederland als goed. Dit baseren we op:

- het aantal verschillende soorten binnen de gemeente Zwolle dat is gemeld op Waarneming.nl. De organisatie Waarneming.nl maakt een ranglijst van gemeenten met de grootste biodiversiteit. In 2019 staat de gemeente Zwolle op plaats 5 ten opzichte van alle Nederlandse gemeenten.
- de inventarisatie op 208 kritische diersoorten. Deze vlakdekkende inventarisatie gebeurt sinds 2012-2013 elke vijf jaar op de voornaamste grotere groengebieden van de gemeente Zwolle (parken, bossen, landgoederen, recreatieterreinen). De kritische diersoorten zijn goede indicatoren voor de natuurwaarde van de terreinen en worden gebruikt om het natuurbeheer bij te stellen en te evalueren. Bij de telling in 2017/2018 zijn er bijna 140 kritische soorten geteld, waarvan er zich 26 (op)nieuw gevestigd hebben in Zwolle. Daar stond tegenover dat elf soorten uit het vorige onderzoek niet meer zijn gezien.
- het monitoringsonderzoek naar de 600 zogenoemde aandachtsoorten (flora) dat sinds 2008 elk jaar een vijfde deel van het gemeentelijk groen in kaart brengt. Na vijf jaar is heel Zwolle onderzocht. Er zijn inmiddels twee van dergelijke rondes voltooid. Hieruit bleek dat ten aanzien van de flora 23 kritische soorten als nieuw en 9 kritische soorten als verdwenen zijn waargenomen ten opzichte van de vorige meetperiode.
- het beeld dat in de miniconferentie van 28 februari 2020 naar voren kwam. Hieruit bleek (op hoofdlijnen) dat op onderdelen (zoals flora) heel goed doen en andere onderdelen (zoals fauna) nog potentie ligt om de biodiversiteit te bevorderen.
- de toets die Zwolle onderging om toe te kunnen treden tot het Deltaplan Biodiversiteitsherstel. Zwolle is de eerste gemeente van Nederland die deze toets door gekomen is en daarmee ook een voorbeeldgemeente geworden.

2. Welke concrete stappen en verbeteringen op het gebied van versterking, behoud en beheer biodiversiteit gaat het college o.a. naar aanleiding van de conferentie doorvoeren?

De conferentie heeft ons veel inzicht gegeven waar Zwolle staat en waar nog mogelijkheden liggen om de biodiversiteit verder te bevorderen. Enkele concrete stappen en verbeteringen hebben dit jaar (2020) al kunnen inzetten:

Op 23 locaties is het maairegime in 2020 aangepast

Naar aanleiding van de miniconferentie hebben we samen met ROVA onderzocht waar aanpassingen in het maairegime door te voeren waren. Voor dit groeiseizoen van 2020 is het – ondanks de coronacrisis – gelukt om op 23 locaties de aanpassingen in het maairegime door te voeren. De aanpassingen bevorderen de biodiversiteit verspreid over de stad door overjarige

Datum

2 juni 2020

grassen en overjarig riet te laten staan, door van intensief naar extensief grasbeheer te gaan en door gefaseerd te maaien.

In totaal heeft gemeente Zwolle 700 hectare aan extensief gras te beheren. De 23 locaties zien we als eerste opzet, waarna met gepaste stappen meerjarig uitbreiding van deze locaties en maatregelen gaan volgen. Deze 23 locaties zijn circa 5% van het areaal. We hebben gekozen eerst met deze 23 locaties te starten om te ervaren wat deze aanpassingen op groen/biodiversiteitsontwikkeling doen en wat dit op organisatorisch vlak vraagt. In 2021 wordt aan het begin van het seizoen op meer locaties de overjarige grassen en riet niet gemaaid en op grotere schaal gefaseerd maaien ingezet.

Doorontwikkelen van de monitoring van biodiversiteit

De monitoring van biodiversiteit is van belang om te weten of deze genomen maatregelen effect sorteren. Op dit moment wordt er door verschillende groepen en verschillende manieren gemeten. De belangrijkste meting die doen we om de 5 jaar met veel vrijwilligers. Hier liggen kansen om onze krachten in de stad te bundelen met ROVA, NPZ, KNNV en andere vrijwilligers initiatieven. De vervolgstap is inventariseren hoe, waar en wie er monitoring in de stad uitvoert en hoe dit te kanaliseren is. Aandachtspunt is om initiatieven in hun waarde te laten en op de goede manier met elkaar toe te werken naar eventuele aanpassingen in de monitoring. Dit staat en valt met gezamenlijk draagvlak en urgentie om te streven naar een bepaalde eenduidige monitoring (met vrijwilligers en professionals).

Communicatie over biodiversiteit

Inzichtelijk is gemaakt dat Zwolle veel goede zaken verricht op het gebied van biodiversiteit. Dit wordt nog maar eens bevestigd doordat Zwolle als eerste gemeente van Nederland partner is geworden van het Deltaplan Biodiversiteitsherstel. Het groenbeheer heeft daar ook een belangrijke rol in. We mogen hier absoluut vaker over communiceren en dit meer uitdragen. Deze miniconferentie is een goede stap geweest hiervoor. De adviezen vanuit de miniconferentie worden meegenomen in onze vervolgstappen. Er ligt een intensieve communicatiekalender voor 2020 waarmee we op gezette momenten over diverse onderwerpen naar buiten treden. Daarnaast blijven we scherp op, zodra iets met groen/groenbeheer enige nieuwsaarde heeft om hier mee de media-aandacht te trekken en zodoende de inwoners van de stad te informeren.

Meerjarenactieplan biodiversiteitsbevordering in beheer

In Zwolle weten we een goed resultaat neer te zetten als het om het beheer van de flora gaat. Met betrekking tot de fauna doen we het niet slecht, echter door een aantal zaken in het groenbeheer anders te organiseren is er nog meer winst te behalen voor het faunagedeelte. Door het groenonderhoud in groter geheel te bezien en niet alles tegelijkertijd te maaien en te snoeien zodat fauna een kritische basis behoudt om te overleven.

Deze inzichten pakken we planmatig (met ROVA en NPZ) op in een Meerjarenactieplan biodiversiteitsbevordering in het beheer (2021-2026). Dit actieplan is gericht op het bevorderen van de biodiversiteit in het beheer door het maairegime op een aantal plekken en in tijdsperioden aan te passen, het snoeiregime van knotwilgen in de tijd aan te passen en door slim te kijken naar aanvullingen op de flora door bollen/planten aan te planten. Een uitwerking hiervan is om gazons om te vormen naar natuurlijk gras, extensief grasbeheer, bloemenweide of akker. Een andere maatregel is het overjarig gras/overjarig riet conform ONNO-principe te beheren en door zoomvegetaties grenzend aan heesters/bosplantsoen/bos een jaar lang te laten staan en vervolgens met ONNO-principe te beheren. Het ONNO-principe is een maaiprincipe dat de

Datum

2 juni 2020

gemeente Zwolle/ROVA toepast om de uitvoering van het gefaseerd maaien te versimpelen. ONNO staat voor ONeven jaren NoordOost oever/berm maaien en in de even jaren de zuidwest oever/berm maaien. Verder zien we kansen in het aanpassingen in het oeverbeheer en hakhoutbeheer. Dit concrete actieplan is eind 2020 gereed zodat per 2021 op onderdelen gestart wordt.

3. Kunt u aangeven welke planning daarbij hoort?

Zie beantwoording onder vraag 2.

4. Kunt u aangeven wat dit vraagt in de uitvoering, o.a. op het gebied van beheer? Dit is ook van belang voorpartners zoals ROVA.

Zie beantwoording onder vraag 2.

5. Is het college bereid actueel natuurbeleid gericht op het versterken van de biodiversiteit op te stellen en aan de raad voor te stellen? En zo ja, wanneer kunnen we dit verwachten?

Het huidige Zwolse natuurbeleid is een onderdeel van het Groenbeleidsplan van de gemeente Zwolle. Daarin staan algemene ambities en beleidsuitgangspunten verwoord ten aanzien van natuur en biodiversiteit. Natuur is één van de functies die het openbaar groen naast de functies van gebruiksgroen en beeldgroen.

In de begroting zijn de acties ten gunste van de biodiversiteit op de korte termijn genoemd. De acties zijn onder andere:

- het opstellen van een plan van aanpak voor een mogelijk Soortenmanagementplan (SMP).
- het voortzetten en verder profesionaliseren van de natuurmonitoring
- het actief onder de aandacht brengen van het natuurinclusief bouwen.
- het voortzetten van het eerder genoemde succesvolle groenbeheer voor gemeente eigendom.
- het ondersteunen van weidevogelbeheer in polder Mastenbroek.
- het stimuleren van bewoners voor het vergroenen van particulier eigendom (Groene Loper Zwolle).
- het voorkeur geven aan biologische landbouw bij nieuwe uitgifte van gemeentegrond.
- het verder voortzetten van het duurzaam ondersteunen particulier onderhoud van waardevolle landschapselementen.
- het actief deelnemen aan het provinciale programma Natuur voor Elkaar.
- het voortzetten van de succesvolle samenwerking van Ruimte voor de Vecht (in de afgelopen periode hebben we hier 7 hectare nieuwe natuur gerealiseerd (buiten de Natura2000 en NNN om).

Er zijn in het huidige beleid veel acties en maatregelen genomen om de biodiversiteit (succesvol) te bevorderen. Wij zien geen aanleiding een apart natuurbeleid te formuleren. Het belang van

Datum

2 juni 2020

groen, natuur en biodiversiteit is geborgd en is op deze manier optimaal en integraal mee te nemen/meegenomen in de Omgevingsvisie.

6. Op welke manier worden andere beleidsterreinen hierbij betrokken, immers de integrale aanpak is hier cruciaal?

Zie beantwoording onder vraag 5.

7. Op welke manier wilt u de Zwolse organisaties (bijv. natuurverenigingen, wijkorganisaties, onderwijs) hierbij betrekken?

Zie beantwoording onder vraag 2 en 5.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer P.H. Snijders, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris